

Onderwerp Conceptbegrotingswijziging 2018, conceptbegroting 2019 en jaarstukken 2017 - VRD**Informatie**

Datum	16 mei 2018	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Frans van der Veen	☒ Financieel adviseur AZ: Henk Heijnen
Zaaknummer	1106740	☐ Personeelsconsulent AZ:
Portefeuillehouder	Burgemeester Damsma	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Afdeling:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Per brief van 16 april 2018 heeft de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) aan de gemeenteraden de financiële stukken, te weten de jaarstukken 2017 inclusief de accountantsverklaring, de conceptbegrotingswijziging 2018 en de conceptbegroting 2019 inclusief de meerjarenbegroting toegezonden.

Het Algemeen Bestuur (AB) van de VRD is voornemens om de conceptbegrotingswijziging 2018 en de conceptbegroting 2019 op 11 juli 2018 definitief vast te stellen. Voordat het AB daartoe overgaat stelt het de gemeenteraden in de gelegenheid om bij voorkeur voor 18 juni 2018 en uiterlijk 9 juli 2018 een schriftelijk zienswijze in te dienen over beide stukken. De jaarstukken 2017 zijn ter kennisgeving aangeboden.

Voorstel**Toelichting voorstel****Kaderbrief**

Op 11 januari 2018 heeft de VRD de conceptkaderbrief aan alle gemeenten verzonden. De uitgangspunten uit de kaderbrief worden hieronder kort benoemd.

Brandweertzorg 'nu en in de toekomst'

De brandweerposten hebben nog voldoende vrijwilligers om goede hulp te verlenen, maar vooral overdag begint dit meer te knellen. Het is een landelijke tendens dat vrijwilligers niet meer voor 'het leven vrijwilliger zijn'. Dit geldt ook voor de regio Drenthe en zal gelet op een aantal maatschappelijke ontwikkelingen (krimpregio/vergrijzing), wellicht sterker afnemen dan in stedelijke regio's. Dit betekent dat het huidige model van brandweertzorg steeds meer onder druk komt te staan.

Naast deze maatschappelijke ontwikkelingen nemen de technologische ontwikkelingen steeds sneller toe. Auto's worden bijvoorbeeld 'slimmer', veiliger en complexer. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de hulpverlening door de brandweer.

De VRD kijkt daarom continu of en waar verbetering nodig is met als uiteindelijk doel de burger zo goed en efficiënt mogelijk te helpen. Hoe de brandweezorg er in 2040 uit ziet is gelet op de ontwikkelingen niet te voorspellen of te plannen. De VRD neemt aan dat de huidige wijze en organisatie van de brandweezorg niet meer passend en efficiënt zal zijn. Het is van belang om vroegtijdig te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Het doel hiervan is de betrokkenheid van de medewerkers te behouden.

Voor de financiële dekking van deze ontwikkelingen wordt in eerste instantie gezocht in de eigen begroting en naar subsidies. Indien nodig worden gemeenten om een extra bijdrage gevraagd.

Rampenbestrijding & crisisbeheersing

De VRD blijft zich samen met de ketenpartners inzetten om de functionarissen die een rol hebben in de rampenbestrijding en crisisbeheersing op te leiden. De bezuinigingen in de afgelopen jaren hebben ertoe hebben geleid dat voorbereiding op rampen en crises steeds meer onder druk komt te staan. De VRD wil de komende jaren de voorbereiding op rampen en crises met alle netwerkpartners weer een nieuwe impuls geven. Temeer omdat crises zich (ook) steeds ontwikkelen; van een klassiek fysiek incident steeds vaker naar een complex probleem dat het maatschappelijk leven in zijn geheel aantast (bijvoorbeeld terrorisme).

De VRD wil samen met de netwerkpartners verkennen op welke wijze de aanpak en benadering van een crisis blijft aansluiten op de behoefte van de lokale overheid. Voor 2019 vraagt de VRD om extra financiële middelen om invulling te geven aan deze verkenning.

Ontsluiten data zorginstellingen bij rampen en crises

Om gewonden en slachtoffers zo snel en goed mogelijk te helpen is het wenselijk om altijd een actueel beeld te hebben van de behandelcapaciteit van de verschillende zorginstellingen in de omgeving. Op dit moment wordt deze informatie niet structureel centraal met elkaar gedeeld.

Door continu informatie uit zorginstellingen te delen kan bij een ramp of crisis of bij een mogelijke dreiging de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) haar adviserende taak naar de zorginstellingen en naar het openbaar bestuur eerder oppakken. Landelijk is een aantal systemen in gebruik die het mogelijk maken om dergelijke informatie met elkaar te delen.

In 2018 verkent de GHOR met de zorginstellingen welk systeem passend is voor onze regio. In 2019 vindt aanschaf en implementatie van dit systeem plaats. In de begroting 2019 wordt deze investering nader uitgewerkt.

Meldkamer Noord-Nederland

Samen met politie, ambulancediensten en de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân, wil de VRD de meldkamer voorbereiden op de toekomst. Van een relatief eenvoudige meldkamer die gericht is op telefonische meldingen, willen de partners de meldkamer laten doorgroeien naar een centrum van gecoördineerde informatieverwerking. Oftewel, een datacentrum waar meldingen op diverse wijzen binnen komen met als doel de burgers in nood te helpen en de hulpverleners hierin te ondersteunen.

Voor de financiële dekking van deze ontwikkeling wordt in eerste instantie gezocht in de eigen begroting en naar subsidies.

Visie op Veilig Leven

In 2019 zet de VRD onverminderd in op het voorkomen van incidenten, minder slachtoffers en minder schade. Brandweer en de GHOR richten zich samen met de partners op de risico's die er toe doen en trachten deze risico's en hun impact te verkleinen door preventieve maatregelen.

De VRD is van mening dat bewustwording over (brand)veilig leven het beste kan worden gestimuleerd door in dialoog te zijn met inwoners en ondernemers van Drenthe over risico's, effecten en zelfredzaamheid. De VRD ziet mogelijkheden en kansen om met andere organisaties zoals de GGD hier invulling aan te geven. In 2019 wil de VRD deze mogelijkheden en kansen verder uitwerken in een nieuwe meerjarenvisie voor de VRD.

Veranderingen Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet in 2021 heeft gevolgen voor bijvoorbeeld de advisering rond (ver)bouw van objecten en bij evenementen door brandweer en/of GHOR. De gemeenten werken op eigen tempo toe naar de inwerkingtreding in 2021. Tot de inwerkingtreding van de wet blijft de VRD op de huidige wijze invulling geven aan haar advies- en toezichtstaak. Ook zijn er gemeenten die vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet de komende jaren gaan experimenteren. De VRD wil de gemeenten ondersteunen bij de implementatie van de Omgevingswet. Zij wil daar waar mogelijk en gewenst gezamenlijk optrekken met andere gemeenschappelijke adviserende organisaties zoals de RUD en GGD.

Voor de komst van de Omgevingswet vraagt de VRD extra financiële ruimte.

Investeren in personeel

De medewerkers van de VRD willen werken in een organisatie op basis van vakmanschap, verbinding en vertrouwen. Dit vraagt om een andere organisatiecultuur en -structuur. Deze verandering is de afgelopen jaren in gang gezet en wordt de komende jaren voortgezet. Dit geldt ook voor de samenwerking met de GGD Drenthe op het terrein van de bedrijfsvoering. De VRD wil investeren in haar personeel, om zodoende over personeel te beschikken die de competenties en vaardigheden hebben om mee te kunnen met de ontwikkelingen in de maatschappij.

Voor de komende jaren vraagt de VRD voor deze ontwikkelingen extra financiële ruimte.

Andere manier van kwaliteit meten

Om de kwaliteit van de VRD te volgen wordt in 2018 een nieuw kwaliteitsinstrument toegepast. Met deze nieuwe manier van kwaliteit meten wordt rekening gehouden met verschillende invalshoeken op kwaliteit, namelijk die van de overheid (wet- en regelgeving en beleid), de professional en de samenleving. De VRD haalt meetbare, merkbare en beleefde kwaliteit op van burgers, ketenpartners en collega's en koppelt dit aan cijfers en trends.

Dit kwaliteitsinstrument biedt mogelijkheden om de inhoudelijke en financiële verantwoording op een andere, eigentijdse en actuele manier te organiseren die past bij een waardegedreven organisatie. In 2019 wordt de geïntroduceerde samenvoeging van kwaliteitsmeting en (financieel) verantwoorden geëvalueerd en zal daarmee definitief de nieuwe werkwijze worden.

Loon- en prijsstijgingen

In 2017 zijn de lonen overeenkomstig de COA gestegen met 3,25%. Deze stijging werd pas bekend nadat de begroting 2018 was vastgesteld. De afgelopen jaren zijn de loon- en prijsontwikkelingen opgevangen binnen de begroting. Daar is nu geen ruimte meer voor binnen de begroting.

Voor 2018 leidt dit tot een tekort van € 507.000,-. Middels een begrotingswijziging wordt het tekort opgevangen.

Ontwikkelingen

De VRD vraagt voor de ontwikkelingen binnen de rampenbestrijding en crisismanagement, investeren in het personeel en de Omgevingswet een extra financiële bijdrage van € 300.000 voor 2019 en de jaren daarna. Dit bedrag wordt in de begroting 2019 nader gespecificeerd en onderbouwd.

Investeringsbudget

In 2017 heeft het bestuur van de VRD een besluit genomen om de financiële ruimte die in het investeringsprogramma zat aan te wenden voor loon- en prijscompensatie en te accepteren dat dit vervolgens een jaarlijkse uitzetting van de begroting tot gevolg zou hebben van € 60.000,- per jaar.

Impulsgelden en Openbaar Meldsysteem

In 2019 vervallen de impulsgelden voor lokaal omgevingsbeleid. Het betreft een bedrag van jaarlijks € 60.000. Vanaf 2021 vallen door de ontwikkelingen rondom de meldkamer de bijdrage abonnementskosten (€ 200.000 per jaar) voor het Openbaar Meldsysteem weg.

Behandeling kaderbrief

De kaderbrief is in de raadsvergadering van 22 februari 2018 behandeld. De behandeling heeft aanleiding gegeven om een inhoudelijke reactie op de kaderbrief te geven. In de brief van 13 maart 2018, verzonden op 13 maart 2018, heeft de gemeenteraad dit aan de VRD meegedeeld. De brief is als bijlage toegevoegd ("Brief VRD").

Jaarstukken 2017

Uit de jaarrekening blijkt een negatief rekeningresultaat van € 87.500. Het negatief jaarresultaat is voornamelijk toe te wijzen aan de autonome stijging in de personeelskosten. Het AB heeft besloten om het nadelige jaarresultaat te onttrekken aan de algemene reserve. De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven voor de jaarrekening 2017.

Conceptbegrotingswijziging 2018

Zoals bij de kaderbrief al aangekondigd heeft de VRD gelijktijdig met de conceptbegroting 2019 een conceptbegrotingswijziging 2018 aangeboden. Met het voorstel tot begrotingswijziging wordt het tekort opgevangen, dat ontstaan is als gevolg van de niet-begrote loon- en prijsstijgingen.

Voor de gemeente Midden-Drenthe betekent dit ten opzichte van de eigen meerjarenbegroting voor de VRD een **extra bijdrage van € 33.148** voor 2018. Onze bijdrage wordt verhoogd van € 1.517.056 naar € 1.550.204. In onze voorjaarsnota 2018 is deze verhoging structureel verwerkt.

Conceptbegroting 2019

Als basis voor de conceptbegroting 2019 is de nog te wijzigen begroting 2018 genomen. De loon- en prijsstijgingen zijn op basis van ramingen van het Centraal Plan Bureau (loonvoet sector overheid en materiële overheidsconsumptie) in de begroting voor het bedrag van € 555.000,- verwerkt.

De overige genoemde ontwikkelingen uit de kaderbrief zijn ongewijzigd in de conceptbegroting verwerkt. De VRD heeft daarvoor onder de post Overige kosten incidenteel een bedrag van € 300.000,- opgenomen voor beleidsinvesteringen. Inzet van deze middelen vindt plaats na besluitvorming door het algemeen bestuur op basis van concrete voorstellen. Daarnaast heeft de VRD € 60.000 opgenomen voor het wegvallen van de impulsgelden.

Voor de gemeente Midden-Drenthe betekent dit ten opzichte van de eigen meerjarenbegroting (inclusief effect voorjaarsnota 2018 van € 33.148) voor de VRD een **extra bijdrage van € 46.550** voor 2019. Onze bijdrage wordt verhoogd van € 1.616.992 naar € 1.663.542.

Meerjarig zien de bijstellingen er als volgt uit:

	2019	2020	2021
Oude begroting	€ 1.616.992	€ 1.688.372	€ 1.766.786
Nieuwe begroting	€ 1.663.542	€ 1.728.128	€ 1.832.735
Toename bijdrage	€ 46.550	€ 39.756	€ 65.949

Het verschil met de "oude" meerjarenbegroting komt voort uit het feit dat de VRD met ingang van 2018 de loon- en prijsstijgingen berekent op basis van indexeringscijfers.

Zienswijze

De raad heeft de gelegenheid om zienswijzen over de conceptbegrotingswijziging 2018 en conceptbegroting 2019 in te dienen. Beide stukken **geven geen aanleiding** zienswijzen in te dienen.

De gemeenteraad heeft op de kaderbrief 2019 een schriftelijke reactie gegeven over de gevraagde ontwikkelgelden (totaal € 360.000 incidenteel). In de brief is onder andere het volgende gezegd: *"Het beschikbaar stellen van extra financiële middelen dient naar onze mening plaats te vinden op basis van een afzonderlijk door u ingediend verzoek, zodat de gemeenten daarop een weloverwogen besluit kunnen nemen. Wij vinden het niet passend om dergelijke (beleids)ontwikkelingen zondermeer in de begroting te verwerken.*

Het ligt voor de hand dat u deze ontwikkelingen eerst ter besluitvorming aan de gemeenten voorlegt, zodat zij daarover een onderbouwde mening kunnen vormen. Die gelegenheid is tot op heden niet geboden. Concreet vragen wij van u een afzonderlijk verzoek, met een nadere toelichting, voor het beschikbaar stellen van de extra gevraagde middelen ten opzichte van de begroting 2018, zodat wij tot een inhoudelijke afweging kunnen komen voor de gevraagde extra middelen."

Een aantal fracties heeft tijdens de behandeling van de kaderbrief positief gereageerd op het voorstel van de VRD om te investeren in personeel en voor te bereiden op de Omgevingswet. De VRD heeft nu bij de begroting 2019 voorgesteld om ontwikkelgelden beschikbaar te stellen. Inzet van deze middelen vindt plaats na besluitvorming door het AB op basis van concrete voorstellen.

Hiermee wordt op een passende en praktische manier invulling gegeven aan de zienswijze van de raad. De VRD heeft financiële ruimte om te ontwikkelen en hoeft daarom niet eerst een extra bijdrage op te halen middels een begrotingswijziging. Het AB ziet toe op een juiste besteding van de incidentele middelen. Hierover kan vervolgens terugkoppeling plaatsvinden aan de raad.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

Randvoorwaarden

Er is geen sprake van randvoorwaarden.

Risico's

Er worden geen risico's gelopen met dit voorstel.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft financiële gevolgen. De gemeentelijke bijdrage voor 2018 en 2019 gaan zowel incidenteel als structureel omhoog.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen relatie met het Duurzaamheidsprogramma 2015-2018.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

Geen overige informatie.

Vervolgprocedure/communicatie

De VRD ontvangt een schriftelijke reactie op beide stukken. De conceptbrief is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- Voorstel bij conceptbegrotingswijziging 2018 VRD
- Conceptbegroting 2019 VRD
- Aanbiedingsbrief conceptbegrotingswijziging 2018 en conceptbegroting 2019
- Jaarstukken 2017
- Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2017
- Zienswijze Kaderbrief 2019 VRD
- Reactie op conceptbegrotingswijziging 2018 en conceptbegroting VRD